

E-learning pro záchranaře

Více informací na
www.studium.komorazachranaru.cz

E-learning neboli elektro-nické vzdělávání vstoupilo v posledních dvou deseti letech na území české kotliny a razantně se rozvíjí. Postupně se daří zavádět tento progresivní typ vzdělávání do mnoha oblastí a oborů.

E-learning pro záchranaře má jako každé dítě své rodiče a ti mají představy o tom, kam by mělo jejich dítka směřovat a jak by se mělo vyvijet. Za projektem elektronického vzdělávání Komory záchranařů zdravotnických záchranných služeb České republiky stojí Tomáš Ježek, záchranař ve výjezdové skupině rychlé záchranné pomoci na královéhradecké záchrance, a především David Machálek, zdravotnický záchranař Územního střediska záchranné služby Moravskoslezského kraje Ostrava, v jehož hlavě se nápad zrodil.

Výhody e-learningu

E-learning má několik významných výhod, které napomáhají jeho využití. Flexibilita, uspořádání do malých přehledných modulů, možnost doplnění multimediálních prvků, jež napomáhají zapamatování, přináší studujícím vyšší efektivnost výuky. Student může studovat tehdy a tam, kde se mu to nejvíce hodí, e-learning je dostupný kdykoliv (just-in-time).

Další výhodou je individuální přístup k uživateli ze strany tutora (lektora), což umožňuje vytvořit každému uživateli profil odpovídající jeho životnímu i studijnímu stylu, konkrétním potřebám či zájmům. Nemalou výhodou jsou také menší náklady na vzdělávání, a to nejen pro studujícího, ale i pro společnost jako celek. Odpadávají například náklady na distribuci a tisk materiálů, doprava, ubytování nebo náhrada ušleho zisku.

Student má dále větší možnosti testování znalostí a vyšší míru interaktivnosti. Pro vzdělivatele a studenta současně platí snadná aktualizace vzdělávacího

obsahu i použitých metod a zvyšování znalostí a dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií. Vzdělavitel e-learning přináší výhodu ve formě snadné administrace.

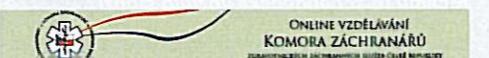
Nevýhody e-learningu

Stejně jako mince, i elektronické vzdělávání mě dvě strany. Vedle výhod existují i určité omezení či nevýhody, které e-learning doprovázejí.

Nejčastějším omezením bývá závislost na technologii. Software ani hardware nejsou levnou záležitostí a jejich nižší úroveň může výrazně ovlivnit efektivitu výuky. Lze jmenovat například nízkou přenosovou rychlosť, limitovaný objem obsahu nebo cenu internetového připojení, které musí být pro e-learning trvalé. Hlavním smyslem či cílem e-learningu je podle Davida Machálka nabídnout členům komory záchranařů další benefit za jejich členství a přízeň, kterou komora záchranařů projevuje. „A protože jsme profesní organizaci, chceme členům nabízet i vzdělávací aktivity. Hlavním cílem je tedy vzdělávání. Alespoň tomu věříme,“ shrnul Machálek, který pracuje ve vedení komory záchranařů.

„Záchranařský“ e-learning bude pro všechny

E-learning je benefitem pro členy komory záchranařů. Zdaleka ne všichni záchranaři jsou ale členy komory záchranařů.

„Prozatím je vzdělávací portál určen jen členům komory, kteří mají přístup zdarma, nicméně na přelomu roku chceme portál za poplatek zpřístupnit všem zájemcům. Do té doby budeme systém zkoušet a vylepšovat. Snažíme se vyřešit také otázky administrace certifikátů, účetnictví a podobně,“ vysvětlil David Machálek.

Členové komory záchranařů mohou již nyní bezplatně studovat otevřené kurzy a zkoušet testy na webových stránkách <http://studium.komorazachranaru.cz>.

Americká kolébka e-learningu

Elektronické vzdělávání vzniklo v USA. Základní americké pojednání e-learningu neboli CBT (Computer-based training) znamená vzdělávání za podpory počítače.

Druhý užívaný termín TBT (Technology-based training) neboli vzdělávání podporované technologiemi je širší a vysvětuje e-learning jako podskupinu distančního vzdělávání. Vzdělávací proces pojímá jako interakce mezi studentem a zdrojem informací, který je fyzicky uložen ve vzdáleném místě.

Třetí termín, se kterým se lze setkat, je WBT (Web-based training) neboli vzdělávání za pomocí webových technologií.

E-learning určený záchranařům na stránkách Komory záchranařů zdravotnických záchranných služeb České republiky zahrnuje všechny tři původní definice. Představuje něco zásadně nového, přistupného, pružného a potřebného. Zavedení e-learningu do vzdělávacího systému pro záchranaře přináší nové možnosti, jak splnit povinnost celoživotního vzdělávání a získat potřebné kredity příjemnou cestou za poměrně nízké nároky na peníze a volný čas.

a tvůrce jsem dospěl k názoru, že tento systém by našel využití i pro vzdělávání členů komory, potažmo všech záchranařů,“ vysvětlil Machálek. Oslovil Tomáše Ježka, spolužáka z vysoké školy, který měl se systémem Moodle dostatečně zkušenosti a navíc sdílel jeho názory, a společně začali vytvářet e-learningový portál záchranařské komory. Ježek nyní pracuje jako systémový správce portálu.

Vzdělávací portál v podobě, v jaké ho komora nabízí na svých stránkách, zapadá do její koncepce tím, že participuje na principu vzájemné pomoci a svépomoci. Podle názoru tvůrců e-learningové vzdělávání pro záchranaře nazuvá na molo z konferencí komory „Nepoučujme se, ale učme se jeden od druhého“ či „Komorníci sami sobě“.

„Právě v nezávislosti a soběstačnosti vidíme naše největší know-how. Je to jeden ze způsobů, jak nabídnout členům komory a později i dalším záchranařům kvalitní vzdělávací akce při nízké finanční spoluúčasti. Součástí know-how je i ochota lektorů, bez nichž by výuka nemohla kvalitně fungovat,“ shrnul s úsměvem David Machálek.

Text: Renata Kortusová

Foto: David Michálek, Tomáš Ježek

E-learning v České republice

Pojem e-learning se dostal do České republiky koncem minulého století a jeho nástup byl velmi rychlý. Razantně se rozvíjel především na akademické půdě a v oblasti firemního vzdělávání.

E-learning je tedy v českých poměrech někde na konci puberty a jako každý náctiletý má trochu mezigenerační problémy. Stále ještě vázne i správné chápání této specifické formy vzdělávání. Mezi nejčastější nedorozumění patří v současné době zaměňování e-learningu s pouhou distribucí elektronických výukových materiálů prostřednictvím počítačové sítě. Ovšem e-learning musí být vždy řízen. Pouhá distribuce materiálů po sítí se zpravidla označuje jako e-reading, tedy materiály určené ke čtení. V současné době má e-learning dvě základní podoby:

On-line e-learning, který umožňuje reálné propojení mezi lektorem a studujícím v čase (nikoliv v prostoru). Off-line e-learning nevyžaduje připojení počítače studenta prostřednictvím sítě, materiály se předávají prostřednictvím nosičů.

On-line forma je plná interakce, a proto je výhodnější především pro studujícího. Tuto formu zvolili i tvůrci e-learningu komory záchranařů.

Projekt nestál komoru ani korunu

Celý projekt nestál komoru záchranařů ani korunu. „Vše zatím dotujeme s Tomášem vlastním časem. Neobešli bychom se ale bez ochoty a pomoci lektorů, kteří nám své materiály poskytují rovněž zdarma. Je to jedna ze součástí našeho know-how,“ uvedl David Machálek.

Prakticky systém funguje tak, že po schválení téma a materiálu lektor (autor studijního materiálu) nahraje studijní oporu (studijní text), vytvoří jednotlivé kapitoly a testové otázky. Ty se generují náhodně.

Po nastudování téma má studující na zpracování testu 40 minut. Do budoucna tvůrci uvažují o zkrácení limitu na 20 až 30 minut. Aby se záchranař testující své znalosti nemusel stresovat pohledem na hodinky, na obrazovce je časovač ukazující zbyvající dobu. Kurz je úspěšně završen, pokud studující odpoví správně alespoň na 70 procent otázek. „Kurz se musí s časovým odstupem opakovat, stejně jako ve škole,“ upřesňuje Machálek.

Virtuální prostředí kurzů zároveň funguje na podobném principu jako sociální sítě. Je možné blogovat, komunikovat on-line s lektorem i se spolužáky. Lze také vytvářet fóra, komentovat jednotlivé odpovědi a podobně. Lektor může komunikovat se všemi studujícími nebo jen s jednotlivci.

Jak to všechno začalo

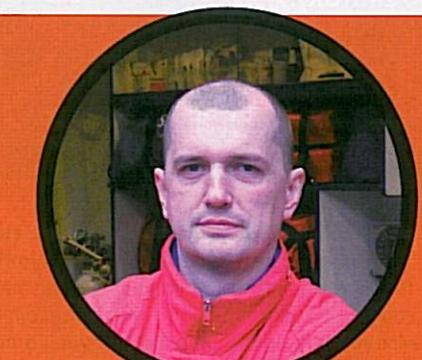
Vytvořit funkční a kvalitní e-learningový portál není vůbec snadné. Davida Machálka inspirovala jeho osobní zkušenost s elektronickým vzděláváním, kterou získal na portálech NATO School Oberammergau, Germany, The Advanced Life Support Group a The Partnership for Peace Consortium of Defense Academies and Security Studies Institutes. Při studiu na Ostravské univerzitě pak měl Machálek možnost seznámit se blíže s e-learningem v systému Moodle z pozice tvůrce a lektora. „Po absolvování kurzů pro studenty, lektory

Mininterview David Machálek

David Machálek doufá, že se e-learning záchranařské komory bude záchranařům líbit a budou portál používat. A že bude v něčem výjimečný.

Co bylo vaši osobní motivaci k začátku projektu?

Těžká otázka... Asi přesvědčení, že by to mohlo vyjít. A taky trochu ega – je to dobrý pocit, když se něco povídá. Snaha dělat vzdělávání lépe než konkurenční a vylepšit curriculum vitae komory záchranařů. Věřím, že to bude další z důvodů, proč někteří kolegové záchranaři začnou uvažovat o vstupu do komory a začnou věřit, že jsme opravdu odborná společnost a ne politická.

Kolik času věnujete projektu vy a Tomáš Ježek?

Na portálu jsme oba prakticky každý den alespoň hodiny. Pokud se ale nahrává nějaký kurz, je to více.

Jak dlouho jste záchranařem a jakou máte za sebou praxi?

V oboru pracuji od roku 1993. Mám za sebou civilní službu, byl jsem řidičem, sestrou a nyní pracuji jako zdravotní záchranař.